

Μαρία Λεωνίδα – σκηνοθέτρια & συνιδρύτρια του Καρπού

Επιλεκτική Φιλμογραφία

Portrait day	Ντοκιμαντέρ, 13', Ημέρα πορτραίτου , 2019. Μέρος του διαδικτυακού Σεμιναρίου Film Education του BFI, 2020
Fragile	Ντοκιμαντέρ, Ένα άγαλμα αφηγείται , 12', Διάδρασις- Μ. Λεωνίδα, 2014,
Τίποτα δεν πάει χαμένο	Ντοκιμαντέρ, 45', EPT-Doc3, για τη σειρά Οικολογικά Ημερολόγια .
Ο φάρος μου, Θα κάνω ότι μπορώ, Ο καλύτερος φίλος, Οι δικοί μου Ολυμπιακοί	4 Ντοκιμαντέρ, 15', EPT για τη νεανική σειρά του European Broadcasting Union "Προκλήσεις" 2011-13 προβολή σε 12 Ευρωπαϊκά κανάλια
Μαζί	5', Δοκίμιο με στατική κάμερα , 2008
Η πρώτη μου φορά	Ντοκιμαντέρ, 52', Ε.Κ.Κ.- EPT -Portolanos Films, 2008, Τιμητική Διάκριση στο Φεστιβάλ Χαλκίδας
Σκιάχτρα	Ντοκιμαντέρ, 50', Παρασκήνιο, NET, 2005
Η Αντριάνα στην Αθήνα	30', ντοκιμαντέρ, Digital Beta, ZDF/3SAT , 2004 Επεισόδιο της διεθνούς σειράς «Κορίτσια του Κόσμου».
Πρόσφυγες: ταξίδι δίχως τέλος	Ντοκιμαντέρ, 50', Παρασκήνιο, NET, 2003.
Η Αλίκη και το Τελλόγλειο στη χώρα των θαυμάτων	Ντοκιμαντέρ, 52', Παρασκήνιο, NET, 2000
Οι Εικοσάρηδες στον Εικοστό αιώνα	Ντοκιμαντέρ, 52', Παρασκήνιο, NET, 1999.
Σκληρή πόζα	42', ντοκιμαντέρ, ΕΚΚ, ET-1, Μ. Λεωνίδα 1998 Α' Βραβείο Ντοκιμαντέρ , Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, Δεύτερο Κρατικό Βραβείο Ποιότητας Ταινίας Μικρού Μήκους , 1998. Φεστιβάλ Μονάχου, Βομβάης, Μίνσκ.
One Man Show	12', ντοκιμαντέρ, Μ. Λεωνίδα, 1996 Βραβείο Καλύτερης Γυναικείας Σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Δράμας 1996. Διεθνή Φεστιβάλ Άμστερνταμ, Μονάχου, Ουψάλα, Σεμπουργκ, Κιέβου.

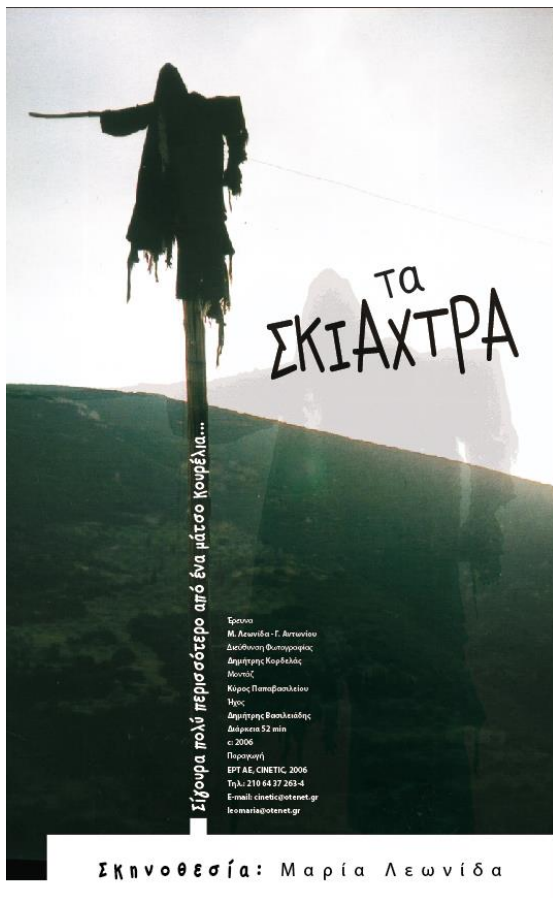
Πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με τον κινηματογράφο και ειδικά με το ντοκιμαντέρ;

Ο σπόρος του κινηματογράφου μπήκε μέσα μου στην Κινηματογραφική Λέσχη του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κυρίαρχη αιτία ήταν η γνωριμία μου με μερικούς φανατικούς cinephiles συμφοιτητές οπότε κατέληξα να βλέπω και να συζητώ κάθε εβδομάδα για πολλές και διαφορετικές ταινίες. Το Πανεπιστήμιο αυτό, όπου σπούδασα στο Ιστορικό-Αρχαιολογικό, ήταν πολύ πρωτοποριακό για την εποχή του και είχε τμήμα Κινηματογράφου, Θεάτρου και Μουσικολογίας οπότε η γνωριμία μου με τον κινηματογράφο είχε και μία προσέγγιση ακαδημαϊκή. Η πιο πρακτική πλευρά έγινε μέσα από τη Λέσχη όπου ψάχναμε και αποφασίζαμε τι ταινίες θα νοικιάσουμε από την τις εταιρείες διανομής της Αθήνας. Εμείς παίρναμε εναλλάξ τηλέφωνο, διαπραγματευόμασταν, φτιάχναμε και κολλούσαμε αφίσες και επιπλέον έπρεπε να πάμε στο λιμάνι με ένα χαλασμένο παπάκι να πάρουμε την 35άρα κόπια για να την παραδώσουμε στον υπεύθυνο προβολής του τοπικού κινηματογράφου που νοικιάζαμε κάθε Κυριακή.

Στο 4ο έτος γνώρισα για πρώτη φορά ένα σκηνοθέτη με σάρκα και οστά, τον γνωστό μας Λευτέρη Ξανθόπουλο, τον οποίο είχαμε καλέσει στο Ρέθυμνο για να μας παρουσιάσει τη δουλειά του. Έζησα τότε την αποκάλυψη ότι με ενδιέφερε όχι απλώς να βλέπω ταινίες αλλά και να σκέφτομαι πώς μπορούν να φτιαχτούν, να είμαι δηλαδή πίσω από την κάμερα και να συνδέω εικόνες με ιδέες. Στη συνέχεια προσπάθησα να βρω επαφές στην Αθήνα ώστε να παρακολουθήσω τα γυρίσματα μιας μεγάλης μήκους ταινίας. Καλοκαίρι του 1993, στόμα με στόμα, φτάνω στη Γιούλα Ζωιοπούλου γνωστή σκηνογράφο, που επίσης χάσαμε πρόσφατα.

Ήρθα τότε σε επαφή με τα γυρίσματα των ταινιών “Απ’ το χιόνι” του Σωτήρη Γκορίτσα και “Εποχή των Δολοφόνων” του Νίκου Γραμματικού. Για περίπου τρεις εβδομάδες σύχναζα στα γυρίσματα, κοιτούσα αχόρταγα τι κάνει ο καθένας στο συνεργείο και τραβούσα φωτογραφίες-αφού ήδη ασχολόμουν αρκετά συστηματικά με την ασπρόμαυρη φωτογραφία.

Όσον αφορά στο ντοκιμαντέρ, αυτή η επιλογή έγινε αργότερα οπότε είχα ήδη πια αρχίσει να μαθαίνω την πρακτική του κινηματογράφου στην Αγγλία. Δουλεύοντας στο φεστιβάλ Κινηματογράφου του Εδιμβούργου είδα την ταινία “Σε κατάσταση έλλειψης βαρύτητας” (In a state of weightlessness του πολωνού σκηνοθέτη *Marcel Drygas*. Η ταινία με συγκλόνησε γιατί έκανε μία εξαιρετικά δημιουργική χρήση του ήχου συνδυάζοντας τα τότε πολύ πρόσφατα δημοσιοποιημένα αρχεία της Σοβιετικής Ένωσης για την εκπαίδευση και την εισαγωγή νέων αστροναυτών σε διαστημικές αποστολές μαζί με φωτογραφίες και βίντεο αρχαιακού υλικού σε συνδυασμό με συνεντεύξεις των ηλικιωμένων πια, πολύ ταλαιπωρημένων και λίγων επιζώντων αστροναυτών. Επιδίωξα να τον γνωρίσω στο foyer και να μιλήσω μαζί του για να καταλάβω πώς έχτισε σιγά-σιγά αυτό το έργο που με συγκίνησε. Έκτοτε δεν με ενδιέφερε παρά ο ευρύτερος και πολύ δημιουργικός χώρος του ντοκιμαντέρ.

Υπήρξαν κάποιες σκηνοθέτιδες που σας ενέπνευσαν;

Σίγουρα η **Jane Campion** με ενέπνευσε από τις πολύ πρώτες ταινίες της για την σιωπηρή εκφραστικότητα και την μετρημένη εικαστική μάτια. Επίσης θεωρώ ότι το “Χαμένοι στη μετάφραση” της **Sophia Coppola** είναι ένα έργο αναφοράς. Με ενέπνευσε επίσης ένα αυτοβιογραφικό ντοκιμαντέρ μίας νέας Φινλανδής σκηνοθέτιδας που είδα όταν προσκλήθηκα στο φεστιβάλ του Άμστερνταμ το 1996 με την πρώτη μου ταινία μικρού μήκους: κατέγραφε τον εαυτό της και το φίλο της ενώ έψαχναν για τον χαμένο πατέρα της. Σε ένα πραγματικό road monie συνδύαζε την πορεία αναζήτησης με ηχογραφήσεις από αυτόματο τηλεφωνητή μαζί με τις συζητήσεις τους. Τα Φεστιβάλ πάντα αποτελούν χώρο έμπνευσης. Τέλος, εκτιμώ πολύ τη δουλειά της **Agnes Varda** που έχει ένα προσωπικό στίγμα που ακουμπά στο ντοκιμαντέρ με μυθοπλαστικό τρόπο.

"Αν μία νέα γυναίκα ψάχνει τώρα να βρει τρόπους για την πρώτη της ταινία σίγουρα θα της έλεγα να έχει μία καλή, σύντομη ιδέα που να μπορεί να την επικοινωνήσει και να βρει ένα από τα μικρά χρηματοδοτικά προγράμματα που ενδέχεται να υπάρχουν. Αλλιώς να κρατήσει την ιδέα όσο πιο μικρή και χαμηλού κόστους γίνεται και να την υλοποιήσει με δύο-τρεις φίλους με μία από τις αρκετά καλές ψηφιακές κάμερες που κυκλοφορούν. Όπως μου είχε πει και εμένα ένας εξειδικευμένος στο ντοκιμαντέρ μελετητής, ο Tue Steen Muller, βλέποντας το 1996 την πρώτη μου μικρού μήκους “αυτή η ταινία είναι ο καλύτερος τρόπος για να συστήνεσαι και να ανοίγεις πόρτες”. Έτσι και έγινε."

Ήταν δύσκολο στο ξεκίνημα σας να δουλέψετε ως σκηνοθέτρια και αν ναι μπορείτε να μας μιλήσετε για την πρώτη σας ταινία ;

Ναι, σίγουρα ήταν δύσκολο το ξεκίνημα διότι έχοντας ένα πτυχίο Φιλοσοφικής και ένα Master στην Ιστορία της Τέχνης έκανα το λάθος να θεωρήσω ότι ο κινηματογράφος είναι κάτι πρακτικό και θα το μάθω στην πράξη. Έτσι, βρέθηκα σε ένα απαιτητικό επαγγελματικό περιβάλλον όπως ήταν αυτό της λονδρέζικης κινηματογραφικής βιομηχανίας όπου νέοι οι οποίοι δεν ήταν Εγγλέζοι, δύσκολα χωρούσαν, ειδικά όταν δεν είχαν σχέση με κάποια αναγνωρισμένη σχολή Κινηματογράφου. Είχα όμως την ευκαιρία να συμμετέχω σε πολύ

αξιόλογα συστηματικά Εργαστήρια μέσης διάρκειας -δύο και τριών μηνών- που με εξόπλισαν με πάρα πολλές γνώσεις. Έμαθα να τραβώ βίντεο, να μοντάρω στη γραμμική σουίτα με πραγματική βιντεοταινία όπου η σκέψη μετατρέποταν σε αφήγηση βήμα βήμα. Έμαθα τη δουλειά του βοηθού του Διευθυντή Φωτογραφίας στην εποχή που χρησιμοποιούσαμε φιλμ. Η πρώτη πληρωμένη δουλειά που βρήκα τότε ήταν ως σκριπτ, από μία αγγελία για μία μικρού μήκους.

Η θέση του β' βοηθού Δ. Φωτογραφίας είχε μόλις καλυφθεί και αναζητούσαν script. Φυσικά δεν είχα τις γνώσεις αλλά πήγα στην συνέντευξη και πήρα τη δουλειά. Η παραγωγός για να με εκπαιδεύσει με έστειλε μία μέρα να παρακολουθήσω τη δουλειά μιας αναγνωρισμένης και μεγάλης σε ηλικία script της βρετανικής τηλεόρασης. Στη συνέχεια είδα πως αξιοποιούσε τη δουλειά της ο μοντέρ. Αυτή η ταχύρρυθμη εκπαίδευση με βοήθησε να τα βγάλω πέρα και τελικά επειδή η ζωή μας επιφυλάσσει τις καλύτερες εκπλήξεις, η δουλειά του script ήταν ό,τι το καλύτερο για μένα που είχα ήδη αρχίσει να σκέφτομαι τη σκηνοθεσία. Το δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να είμαι κοντά στο Διευθυντή Φωτογραφίας και το Σκηνοθέτη ήταν ένα δώρο. Άκουγα ό,τι κι αν έλεγαν και μπορούσα να έχω τη δική τους οπτική γωνία. Αντίθετα ο βοηθός του διευθυντή φωτογραφίας ήταν πάντα κάπου μακριά προσπαθώντας αγχωμένος να αλλάξει το φιλμ σε μία μαύρη σακούλα μακριά από την ουσιαστική διαδικασία της αποτύπωσης των ιδεών που είχε το σενάριο σε κινούμενη εικόνα.

Η σχέση με τους ηθοποιούς παιζόταν μπροστά μου και το να παρατηρώ και να κρατώ σημειώσεις μου φάνηκε παιχνιδάκι. Ποτέ δεν ήμουν πολύ συστηματική οπότε σίγουρα θα έκανα λάθη αν έβαζα φιλμ στο ειδικό κουτί της κάμερας υπό πίεση! Την εκφραστικότητα της Φωτογραφίας την απολάμβανα ούτως ή άλλως με τη δική μου κάμερα Nikon.

Η μαυρόασπρη φωτογραφία -που ήταν και η πρώτη μου επαφή με τις οπτικοακουστικές τέχνες- στάθηκε το εργαλείο μου για να επεξεργαστώ ένα θέμα που με ενδιέφερε, αυτό των

ανθρώπων που κάνουν τη δουλειά του μηχανικού προβολής. Η έμπνευση ήρθε και πάλι στο φεστιβάλ του Εδιμβούργου όπου δούλεα στο τμήμα προβολών. Μέρος των ευθυνών μου ήταν να φέρω σε επαφή το μηχανικό προβολής με τον συντονισμό της αίθουσας και του κοινού. Είδα και μίλησα με ανθρώπους ιδιαίτερους, κλεισμένους στα δωμάτιά τους, χαριτωμένους ή μέθυσους, σιωπηλούς, ιδιόμορφους, περίεργους. Αποφάσισα να μελετήσω το θέμα στο Λονδίνο που ήταν και η μόνιμη μου κατοικία τότε. Η έρευνα με οδήγησε σε μία σειρά από συνεντεύξεις και φωτογραφίες τις οποίες όμως δεν ήξερα πώς να διαχειριστώ. Εδώ φάνηκε η έλλειψη της παιδείας μέσα από μία σχολή. Εκεί η διαδικασία αυτή θα ήταν απολύτως αποδεκτή και θεμιτή αλλά εγώ έπρεπε να εφεύρω μόνη μου και να ξεπεράσω όλες μου τις ανασφάλειες και τα τεχνικά ερωτήματα. Δεν θα ξεχάσω τη βραδιά που έχω απλώσει σε μία σειρά τις καλύτερες από τις φωτογραφίες μου πάνω στο θέμα και η Γερμανίδα συγκατοικος μου ανέβηκε να δει τι κάνω.

Εντυπωσιάστηκε ξέροντας τη δυσκολία που είχα εκείνη την περίοδο και μου είπε “Μα εδώ είναι η ταινία σου, τη βλέπω”. Αυτό αρκούσε για να ξεκλειδωθεί από μέσα μου η αυτοπεποίθηση που χρειαζόταν για να ξεκινήσω την οργάνωση της παραγωγής. Ακόμα και αυτό έπρεπε να κάνω τότε μόνη μου συνδυάζοντας τις πληροφορίες και γνώμες άλλων. Βρήκα δύο μικρές χορηγίες και ξεκίνησα. Παρά την τεράστια κούραση θυμάμαι ότι το πρώτο βράδυ έπεσα για ύπνο και αισθανόμουν σίγουρη ότι είχα κάνει αυτό που ονειρευόμουν.

Μπορείτε να μας περιγράψετε μια αγαπημένη σας στιγμή από γυρίσματα.

Ήταν η στιγμή που δύο γυναίκες, μοντέλα που λόγω του ότι η οικογένεια τους δεν το γνώριζε, είχαν κατ’ εξακολούθηση αρνηθεί να φανούν και να μιλήσουν στην ταινία μου για τα γυμνά μοντέλα στην Καλών Τεχνών της Αθήνας, μπήκαν μπροστά στην κάμερα, ενώπιων όλων μας, τελευταία ημέρα των γυρισμάτων.

"Εγώ προσωπικά δεν βίωσα τη διάκριση με εμφανή τρόπο. Μπορώ να πω μάλιστα ότι στις πρώτες μου δύο ταινίες συνεργάστηκα με εξαιρετικούς και έμπειρους άντρες Διευθυντές Φωτογραφίας που επέλεξαν συνειδητά να συνεργαστούν μαζί μου γιατί τους άρεσε η ιδέα της ταινίας μου....."

...Οι γυναίκες σκηνοθέτες στα σίριαλ και στις μεγάλου μήκους ταινίες δεν είναι πολλές ακόμα. Αυτό σίγουρα κάτι σημαίνει. Είναι ίσως μία παρόμοια πορεία όπως και στην πολιτική....

... Είμαι σίγουρη λοιπόν ότι μία κριτική επιτροπή ταινιών/σεναρίων κλπ. δεν θα ξαφνιαζόταν αν όλες οι κρίσεις της αφορούσαν άρρενες παραγωγούς και σκηνοθέτες. Σίγουρα όμως θα τους ξένιζε αν στο χαρτί τους είχαν μόνο γυναικεία ονόματα. Νομίζω όμως ότι η εποχή μας επιτρέπει στις γυναίκες να κάνουν τεράστια βήματα απλά, όπως σε πολλά επαγγέλματα, πρέπει να το αποδείξουμε με τη δουλειά μας."

Με τι πόρους καταφέρατε να κάνετε τις ταινίες σας; Αν κάποια σκηνοθέτης ξεκινάει τώρα που θα της προτείνατε να αναζητήσει πόρους για να κάνει τη πρώτη της ταινία ;

Στην πρώτη μου ταινία στο Λονδίνο πήρα μία μικρή επιχορήγηση 1000 λιρών από το Princess Trust και οκτώ κουτιά φιλμ 16mm από τη Fuji. Στη συνέχεια, στην Ελλάδα, έκανα αίτηση στο Κέντρο Κινηματογράφου με την επόμενη ιδέα μου που αφορούσε τα μοντέλα που ποζάρουν γυμνό. Το σενάριο εγκρίθηκε και έτσι δεν ήταν τόσο το οικονομικό που με απασχόλησε όσο η διαχείριση της παραγωγής και το τι τελικά μου επέτρεπαν αυτά τα χρήματα να κάνω μην έχοντας ουσιαστική εμπειρία από γυρίσματα ντοκιμαντέρ. Πώς δηλαδή να αξιοποιήσω τον προϋπολογισμό καλύτερα. Στη συνέχεια προσκλήθηκα από την εκπομπή **Παρασκήνιο** να συνεργαστώ μαζί τους οπότε για αρκετό καιρό μάθαινα παράγοντας ντοκιμαντέρ σε ένα πλαισιωμένο περιβάλλον. Φυσικά είχα κάποιες ιδέες που παρουσίασα σε workshops και είχα συναίσθηση της διαδικασίας του pitching από την πρώτη φορά που ξεκίνησε στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Από αρκετά νωρίς κατάλαβα τη διαφορά παραγωγού και σκηνοθέτη και αισθανόμουν ότι ήταν κάτι που μου έλειπε, ένας άνθρωπος δηλαδή που θα είναι εστιασμένος στο κομμάτι του συντονισμού και της εξεύρεσης πόρων. Εμείς το καλύπταμε τότε μεταξύ φιλικών σχέσεων που δεν σε πάει μακριά. Τώρα πια έχω χαράξει μία πιο μοναχική πορεία αποχωρώντας από τις παραγωγές.

Αν μία νέα γυναίκα ψάχνει τώρα να βρει τρόπους για την πρώτη της ταινία σίγουρα θα της έλεγα να έχει μία καλή, σύντομη ιδέα που να μπορεί να την επικοινωνήσει και να βρει ένα από τα μικρά χρηματοδοτικά προγράμματα που ενδέχεται να υπάρχουν. Αλλιώς να κρατήσει την ιδέα όσο πιο μικρή και χαμηλού κόστους γίνεται και να την υλοποιήσει με δύο-τρεις φίλους με μία από τις αρκετά καλές ψηφιακές κάμερες που κυκλοφορούν. Όπως μου είχε πει και εμένα ένας εξειδικευμένος στο ντοκιμαντέρ μελετητής, ο Tue Steen Muller, βλέποντας το 1996 την

πρώτη μου μικρού μήκους “αυτή η ταινία είναι ο καλύτερος τρόπος για να συστήνεσαι και να ανοίγεις πόρτες”. Έτσι και έγινε.

Τα όσα χρόνια εργάζεστε έχετε δει να αυξάνεται ο αριθμός των γυναικών στο επάγγελμα;

Έχω ελαφρώς αποχωρήσει από την ενεργή παραγωγή αλλά συναντώ νέες γυναίκες στο χώρο και συνήθως πολύ ενδιαφέρουσες. Στα φεστιβάλ βλέπω πάρα πολλά γυναικεία ονόματα στο χώρο της μικρού μήκους και του ντοκιμαντέρ αν και τα θέματα ισότητας έχουν εξελιχθεί, ίσως λίγο αργά, όπως και σε πολλά άλλα επαγγέλματα. Σήμερα όμως η πρόσβαση στην ψηφιακή τεχνολογία μπορεί να κατακτηθεί από τον καθένα. Διακρίσεις υπάρχουν περισσότερο στους μεγάλους προϋπολογισμούς.

Σε τι βαθμό και πώς εκφράζονται κατά την γνώμη σας και σύμφωνα με τις εμπειρίες σας οι διακρίσεις με βάση το φύλο στο συγκεκριμένο επάγγελμα; Ήταν κάτι που βίωσατε/παρατηρήσατε που θα μπορούσατε να μοιραστείτε μαζί μας ;

Εγώ προσωπικά δεν βίωσα τη διάκριση με εμφανή τρόπο. Μπορώ να πω μάλιστα ότι στις πρώτες μου δύο ταινίες συνεργάστηκα με εξαιρετικούς και έμπειρους άντρες Διευθυντές Φωτογραφίας που επέλεξαν συνειδητά να συνεργαστούν μαζί μου γιατί τους άρεσε η ιδέα της ταινίας μου. Η αυτοπεποίθηση και η τεχνογνωσία και πώς θα τις χτίσεις είναι πολύ σημαντικές, εκεί ίσως υπάρχει ένα ευαίσθητο πλαίσιο, πού και πότε είσαι αποδεκτή ή σε

προτιμούν σε σχέση με άλλους. Οι γυναίκες σκηνοθέτες στα σίριαλ και στις μεγάλου μήκους ταινίες δεν είναι πολλές ακόμα. Αυτό σίγουρα κάτι σημαίνει. Είναι ίσως μία παρόμοια πορεία όπως και στην πολιτική. Εξακολουθεί να μας εντυπωσιάζει π.χ. το ότι η Νέα Ζηλανδία έχει γυναίκα πρωθυπουργό και συζητάμε μάλιστα ότι είναι η μόνη πρωθυπουργός που έκανε παιδί κατά τη διάρκεια της θητείας της. Είμαι σίγουρη λοιπόν ότι μία κριτική επιτροπή ταινιών/ σεναρίων κλπ. δεν θα ξαφνιαζόταν αν όλες οι κρίσεις της αφορούσαν άρρενες παραγωγούς και σκηνοθέτες. Σίγουρα όμως θα τους ξένιζε αν στο χαρτί τους είχαν μόνο γυναικεία ονόματα. Νομίζω όμως ότι η εποχή μας επιτρέπει στις γυναίκες να κάνουν τεράστια βήματα απλά, όπως σε πολλά επαγγέλματα, πρέπει να το αποδείξουμε με τη δουλειά μας.

Σε πολλές χώρες τα τελευταία χρόνια γίνεται μια προσπάθεια να εφαρμοστεί το μέτρο του 50/50 όσον αφορά την συμμετοχή των γυναικών στην παραγωγή ταινιών αλλά και στα προγράμματα των διεθνών φεστιβάλ κλπ., στην Ελλάδα μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει μια τέτοια πρωτοβουλία σε θεσμικό επίπεδο. Είναι κάτι που θα θέλατε, που ίσως συζητάτε και με άλλους κινηματογραφιστές και κινηματογραφίστριες και ανθρώπους που δουλεύουν στον χώρο ή θεωρείται ότι δεν έχει ακόμα ανοίξει καν η συζήτηση;

Δεν έχει τύχει να συμμετάσχω σε τέτοια συζήτηση κατά τη διάρκεια όμως γυρισμάτων μου στη Γαλλία είχα ακούσει Γαλλίδα δημοτική σύμβουλο να σχολιάζει πώς εφαρμόστηκε το 50 /50 στην πολιτική της χώρας της. Όπως ανέφερε, στην αρχή εισρέουν πολλές γυναίκες χωρίς τις απαιτούμενες δεξιότητες και σταδιακά επέρχεται μία ισορροπία και επί της ουσίας ισονομία. Ίσως ένα ενδιάμεσο μέτρο θα ήταν να ενδυναμωθούν οι παραγωγές προς το γυναικείο φύλο, παρατηρώντας στενά τα στατιστικά στοιχεία του αριθμού αντρών και γυναικών στο χώρο αυτό. Εγώ παραδείγματος χάρη, είχα κερδίσει το Βραβείο Καλύτερης Γυναικείας Σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Δράμας που προσφερόταν για 4-5 έτη από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου με τη μορφή Υποτροφίας σε Σχολή στη Δανία. Αυτό σίγουρα ήταν ένας απλός, πρακτικός τρόπος να δώσουν ώθηση στη νεανική γυναικεία κινηματογραφική δημιουργικότητα.

Τι συμβουλή θα δίνετε σε μια νέα γυναίκα που θέλει να μπει στον χώρο του κινηματογράφου και της τηλεόρασης και να ασχοληθεί ειδικά με το ντοκιμαντέρ;

Θα συμβούλευα να αποκτήσει κάποιες τεχνικές γνώσεις, να τις κατοχυρώσει με κάποιο πτυχίο και να αποκτήσει επαγγελματική εμπειρία. Αυτό θα της επιτρέψει να μπει στο χώρο δυναμικά και εκεί να βρει το δρόμο της. Το ντοκιμαντέρ ειδικά είναι ένα είδος αγαπησιάρικο, φιλικό και συγχρόνως πολύ ευφάνταστο. Θέλει ευελιξία και αφοσίωση αλλά και ποιος χώρος πάθους και ονείρων δε χρειάζεται αφοσίωση;

Μπορείτε να μας πείτε κάποια ονόματα κινηματογραφιστριών (μοντέζ, σκηνοθετριών, παραγωγών κλπ) που έχετε ξεχωρίσει για την δουλειά τους και θα θέλατε να προτείνετε στους/στις αναγνώστες/ριες ; Δεν θυμάμαι πολλά ονόματα αλλά πριν καμιά εικοσαριά χρόνια η Δανέζα Phie Ambo της οποίας είδα την πρώτη δουλειά ήταν εξαιρετική ειδικά επειδή τραβούσε και σκηνοθετούσε συγχρόνως.

"Η θέση του β' βοηθού Δ. Φωτογραφίας είχε μόλις καλυφθεί και αναζητούσαν script. Φυσικά δεν είχα τις γνώσεις αλλά πήγα στην συνέντευξη και πήρα τη δουλειά. Η παραγωγός για να με εκπαιδεύσει με έστειλε μία μέρα να παρακολουθήσω τη δουλειά μιας αναγνωρισμένης και μεγάλης σε ηλικία script της βρετανικής τηλεόρασης."

Τέλος, αν μπορείτε να μας πείτε πάνω σε τι δουλεύετε αυτόν τον καιρό;

Ασχολούμαι πολύ τα τελευταία 10 χρόνια με την Κινηματογραφική Παιδεία, όπου συνδυάζω φωτογραφία, κινηματογράφο και νέες τεχνολογίες με την εκπαίδευση, οπότε αναπόφευκτα με προσελκύουν και θέματα που μπορώ να διατυπώσω την ιδιαίτερη αυτή μάτια που έχω αποκτήσει. Επίσης η απογοήτευση μου από τους χρόνους παραγωγής των ταινιών και τις διαδικασίες στην Ελληνική πραγματικότητα με έχουν οδηγήσει στα μικρού μήκους ντοκιμαντέρ τα οποία θεωρώ ότι μπορώ να ελέγξω και να υλοποιήσω χωρίς να περνάνε πολλά χρόνια από τη ζωή μου περιμένοντας άλλους να πάρουν αποφάσεις!

Τα τελευταία χρόνια, ολοκλήρωσα 2 ντοκιμαντέρ 12' στα οποία δοκίμασα διάφορες δημιουργικές λύσεις, απόλαυσα το γύρισμα και το μοντάζ. Η τελευταία μικρού μήκους μου, η "Ημέρα πορτρέτου" έχει προβληθεί σε online περιβάλλοντα κινηματογραφικής Παιδείας και έχει συγκινήσει ανθρώπους από πάρα πολλές χώρες, όχι μόνο Ευρωπαϊκές, οπότε αυτό είναι μία ικανοποίηση. Μέσα από τη δουλειά μου με την εκπαίδευση παρατηρώ πτυχές αυτού του τόσο σημαντικού θέματος στην κοινωνία μας και έτσι τώρα έχω μόλις πάρει μία έγκριση για την ανάπτυξη σεναρίου ντοκιμαντέρ με θέμα την καθημερινότητα σε ένα γυμνάσιο εκτός των τειχών της Αθήνας με την επιπλέον απειλή του ιού.